

Peritoneaal Dialyse

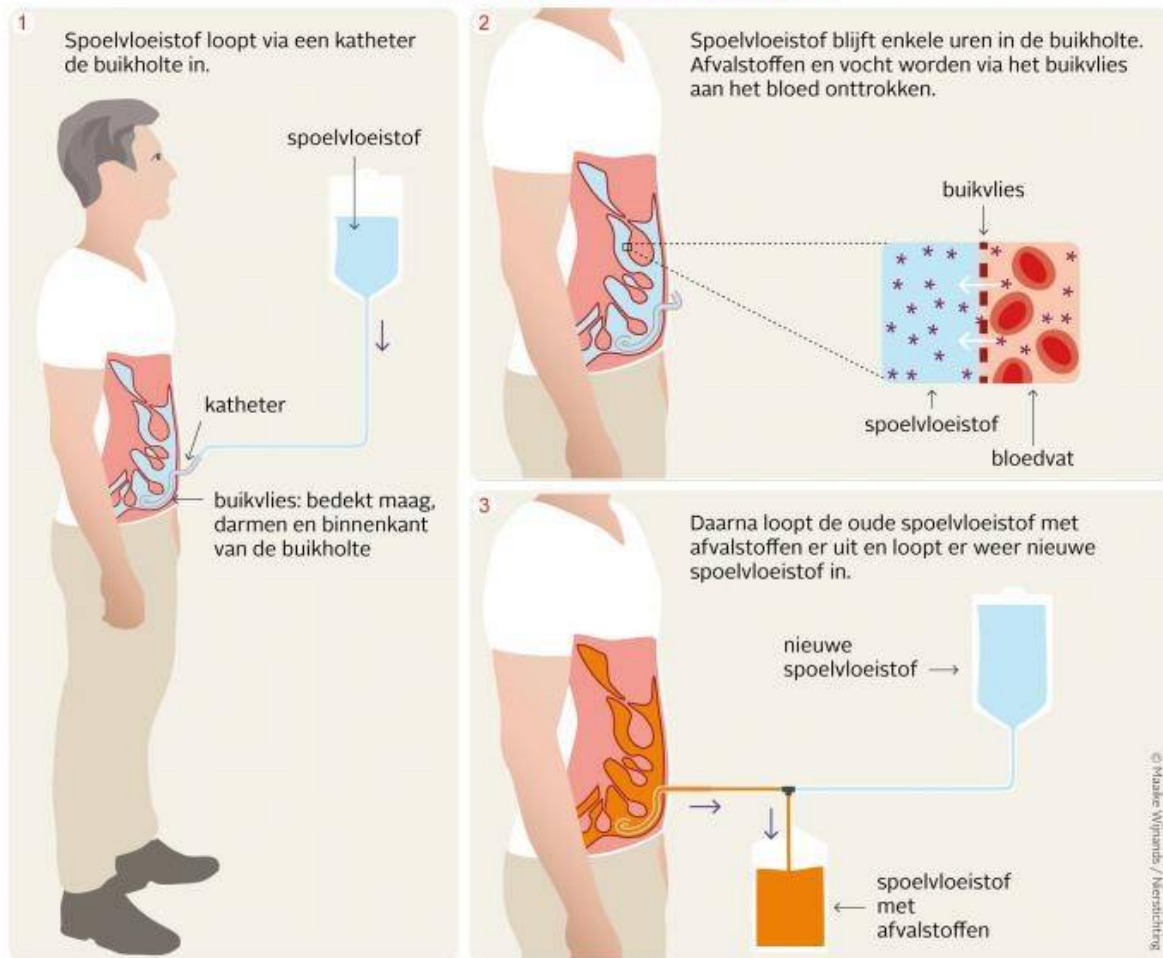
Peritoneaal Dialyse

Deze folder is bedoeld om u te informeren over de afdeling Peritoneaal Dialyse in het Amphia Ziekenhuis. Na het lezen van deze informatie zullen er misschien nog vragen onbeantwoord blijven. Deze kunt u stellen aan de desbetreffende dialyseverpleegkundigen.

Wat is Peritoneale Dialyse?

Als de nieren niet meer werken, blijven de afvalstoffen en het vocht in het lichaam zitten. Met dialyse is het mogelijk om dit uit het lichaam te verwijderen. Bij peritoneale dialyse (PD) wordt gebruik gemaakt van het buikvlies als dialysemembraan. Het is een half doorlaatbaar membraan wat inhoudt dat grote stoffen zoals bloedeiwitten en bloedcellen niet doorgelaten worden, maar kleine stofjes zoals ureum en kalium wel. Om de PD-behandeling te kunnen uitvoeren wordt er een katheter in de buikholte ingebracht, zodanig dat het uiteinde met kleine gaatjes onderin de buikholte ligt. Via deze katheter kan men dialysaat (spoelvloeistof) de buik in laten lopen en na verloop van tijd er weer uit, waarna schoon dialysaat kan inlopen.

Hoe werkt peritoneale dialyse (PD)?

Er bestaan twee vormen van peritoneaal dialyse. CAPD en APD. Bij CAPD spoelt u handmatig, met 4 wisselingen per dag; er komt geen machine aan te pas. Bij APD spoelt u 's nachts met een machine.

Continue Ambulante Peritoneale dialyse (CAPD)

Bij CAPD worden in de regel 4 wisselingen per dag uitgevoerd. Een wisseling bestaat uit het uitlopen van het dialysaat met afvalstoffen en vocht uit de buik en het vervolgens laten inlopen van schoon dialysaat in de buik.

Een wisseling neemt ongeveer 30 – 45 minuten in beslag

Tussen de wisselingen door verblijft de vloeistof gedurende een aantal uren in de buik zodat er uitwisseling van vocht en afvalstoffen plaats kan vinden. De hoeveelheid dialysaat waarmee gewisseld wordt is meestal 2 liter per keer.

Automatische Peritoneale Dialyse (APD)

Automatisch betekent dat de behandeling met een machine gedaan wordt. Het principe van APD is hetzelfde als van CAPD. Het verschil is dat er voor CAPD geen apparatuur nodig is behalve een verwarmingskoffer of -tas om het dialysaat op lichaamstemperatuur te brengen. Bij APD is wel een machine nodig. Deze verwarmt het dialysaat en zorgt voor het in- en uitlopen van het dialysaat. Dit

gebeurt tijdens de nacht en na enige gewenning gaat het niet ten koste van de nachtrust. Het grote voordeel is dat men in een beperkte tijd een groter aantal wisselingen kan doen en er overdag (meestal) geen wisselingen nodig zijn. Het nadeel is dat men een vaste tijd aan de machine verbonden is (gemiddeld 9 uur).

Alle patiënten worden eerst getraind voor CAPD. Als we samen besluiten dat u APD gaat doen, dan wordt hiermee meestal na enkele maanden mee gestart. De training met de machine duurt in het algemeen 2 dagen.

Toegang tot de buikholte

Om CAPD / APD uit te kunnen voeren is het noodzakelijk dat er een katheter (slangetje) in de buikholte wordt gebracht. De katheter wordt onder algehele narcose ingebracht, u verblijft voor de plaatsing van de PD-katheter gemiddeld 1 tot 2 dagen in het ziekenhuis. Op de dag van de operatie wordt u opgenomen op een verpleegafdeling. Een PD-verpleegkundige zal bij u langskomen om samen met u te bepalen waar u de PD-katheter het liefst wilt hebben. Na de bepaling zal er met stift een stip op uw buik gezet worden, waar de katheter moet komen. De operatie duurt in zijn totaliteit 1 uur tot 1,5 uur. Tijdens en na de operatie is een PD-verpleegkundige aanwezig. Deze laat tegen het einde van de operatie wat dialysaat in de buikholte lopen, zodat de chirurg kan beoordelen of de katheter goed zit.

CAPD in de praktijk

De wisselingen kunnen het beste gebeuren in een ruimte waar voorzieningen zijn getroffen om de handelingen zo goed mogelijk te kunnen verrichten. De vloerbedekking moet goed gereinigd kunnen worden. Het is niet altijd noodzakelijk om deze te vernieuwen. (Steriele kamers zijn niet mogelijk en ook niet nodig). Nadat er enige ervaring is opgedaan met het wisselen, kan er ook op andere plaatsen een wisseling gedaan worden. Bijvoorbeeld bij familie, of bij een EHBO-post in een attractiepark. Tijdens het wisselen ramen en deuren gesloten houden om opwarrelen van stof te voorkomen. De aanwezigheid van huisdieren is ongewenst in de ruimte waarin men de wisseling doet. De tijd tussen de wisselingen is bij voorkeur *4 tot 6 uur*. In de praktijk worden de wisselingen dan ook vaak gedaan rondom de etenstijden en rondom de nachtrust. Wij hopen dat u flexibel leert omgaan met de wisseltijden zodat zij uw leven niet te veel gaan beheersen en u gewoon de dingen kunt blijven doen die u graag doet. Een wisseling neemt ongeveer 30 – 45 minuten in beslag. Tussen de wisselingen door verblijft het dialysaat gedurende een aantal uren in de buik, zodat er uitwisseling van vocht en afvalstoffen plaats kan vinden.

Training

In principe bieden we de mogelijkheid om u thuis te trainen, mits er geen medische noodzaak is om dat in het ziekenhuis te doen. Voorafgaande aan de training doen we in het ziekenhuis een proefwisseling om de in- en uitloop te testen. De training krijgt u gedurende 3 dagen bij u thuis zodat we gelijk in kunnen spelen op de thuissituatie. We leren u stap voor stap hoe een wisseling gedaan moet worden en waar u rekening mee moet houden. Dit doen we een paar keer per dag met korte tussenpauzes. Na de 3-daagse training start u met het uiteindelijke schema. De wisselingen hebben dan een tussenpauze van 4-5 uur. We nemen de eerste tijd na de training regelmatig contact met u op om het verloop te vervolgen.

Mogelijke complicaties

Het is belangrijk om de wisselingen hygiënisch uit te voeren. Ook als u hier goed op let, bestaat er de kans dat er een ontsteking van de huid rond de katheter ontstaat (huidpoort infectie).

Of dat u een buikvliesontsteking (peritonitis) krijgt. Deze zijn over het algemeen goed behandelbaar. Na jarenlange spoeling kan het buikvlies veranderen en minder geschikt worden voor peritoneaal dialyse.

Meer weten?

Daarvoor verwijzen we u graag naar onze dialyse verpleegkundigen en de website www.nieren.nl

<http://www.nieren.nl>) en www.mijneigenkoers.nl(<http://www.mijneigenkoers.nl>)

Privacy

?U heeft recht op bescherming van uw persoonlijke gegevens. Wij gaan vertrouwelijk met uw gegevens om. Bij een gesprek met de zorgverleners mogen geen anderen aanwezig zijn als u dat niet wil. Dit geldt ook voor een behandeling. Amphia heeft een privacyreglement en een privacy statement. Deze kunt u inzien op www.amphia.nl/disclaimer/privacy(<http://www.amphia.nl/disclaimer/privacy>). Hierin is geregeld hoe wij met uw gegevens omgaan en welke rechten en plichten daarbij horen. Soms geven wij gegevens over u door aan derden. Bijvoorbeeld aan uw huisarts of wanneer u ergens anders nog wordt behandeld of begeleid. Ook voor kwaliteitscontrole gebruiken we uw gegevens, bijvoorbeeld voor kwaliteitsregisters. Die registers kunnen niet zien dat die gegevens van u zijn. Het is dus anoniem. Heeft u bezwaar tegen het gebruik van uw gegevens voor kwaliteitscontrole? Geef het aan”.

Meer lezen over de Dialyse afdeling?

[Ga naar Dialyse afdeling](https://www.amphia.nl/afdelingen/dialyseafdeling) (<https://www.amphia.nl/afdelingen/dialyseafdeling>)